

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY V : NÚM. 49

REVISTA D'INCA QUINCENAL
DIA 1 de Desembre 1923

Redacció i Administració
Murta, 5. - Inca.

La Rebuda dels Reis i el Poble

El Rei d'Espanya és vengut a Mallorca de passada del seu viatge de Itàlia, a on ha visitat el Papa i els Reis del Quirinal, que l'han rebut triomfalment. Les declaracions de catolicisme que ha fetes en son discurs davant el suprem Jerarca, en aquest moment de reaccio mundial, li han valgut l'estimació i aplaudiment del món cristià.

Després de la gran Guerra parexia que hi havia d'haver un homo triomfant a on es posassen totes les mirades com a salvador de la societat humana. Moment hi va haver en que se senyalava a Wilsón com l'homo providencial.

Però la veritat és, que després del Cap de l'Església Catòlica, punt lluminós quin arbitratge deuriem escoltar les nacions, ja que ell és el vertader princep de la pau que mira més universalment les qüestions amb amor de pare, el nostro Rei és l'homo que més simpaties ha alcançades i la figura més important del món actual, quin triomf moral no ha alcançat cap homo d'estat, triomfador en la guerra darrera, per tenir tots el pecat de la sanc vessada sens profit ni amillorament del món.

Amb aquest gran prestigi és vengut a Mallorca i és vengut a Inca. El poble l'ha rebut amb grans demostracions de goig i entusiasme. Set arcs triomfals li han aixecat distintes entitats populars, les fàbriques

totes s'han tancades i tothom és anat de festa tot el dia. Això que el poble ha rebut el Rei baix el perdurament d'una impressió desagradable, com aquell que posa bona cara al visitant i amaga els seus disguts per donar li alegria tot fent-li honors i homenatjes.

Nos referim a l'aplicació de la llei tributària ordenada pel Govern del mateix Rei, llei defectuosa i antiquada per esser aplicada al poble mallorquí, on l'industria i el comerç és petit per retgla general i quins establiments, de seguir així, i sens venir una aplicació justiciera, tendran que aplegar irremisiblement.

I a pesar que l'estat d'esperit era desfavorable per despertar entusiasmes, la rebuda dels Reis va esser desitjada i afectuosa. I és que'l poble té gran àncies d'un renovallament redemptor, de veure resplendir la justícia i la bona administració; i espera que el Rei, que sempre ha tengut per un bon Monarca, ara, dins l'estat de coses que ha creat el Directori, podrà fer factible damunt la nació les seves condats i iniciatives, i que a la llarga el contribuent es veurà allujerat en sos gravats imports.

La Redacció de *Ca-Nostra* se adhereix als homenatges tributats al Rei, i prega a Deu que aquests prestigis servesquen per l'engrandiment de la Patria i la Religió dins les diferents nacionalitats que integren l'Espanya.

MIQUEL DURÁN.

A Nostra Senyora de Lluch

Deu vos salve, Maria Inmaculada,
Divina Verge, de l'alt cel Senyora:
Contemplau en aquesta matinada
Un poble que vos canta i vos adora!

Per mirar-vos, son cap alcen les plantes;
Per honrar-vos, la flor son perfum dóna;
Vostros fills, agraits de gràcies tantes,
Vos entreguen avui una corona.

Ofrena que d'amor és gran emblema,
De nostre gran estima una memòria;
Més plaent és per Vos la diadema
Que formen nostros cors per vostra glòria.

Qui és que prop de Vos no sent l'oratje
Que dóna vida i l'ànima conforta?
Qui és que'l veure tan divina imatge,
Diu que és el cel una esperança morta?

Que venguen, que seguesquen vostra via
Cuberta per les herbes i la molça.
Al gaudir de tan màgica armonia
sentirem tots que vostra amor és dolça.

Veniu vosaltres que viviu del vici,
que tant aturdiment no té consol,
Dexau per sempre, si, tal precipici
Perque l'ànima mai pugui dur dol.

I postrant-vos davant la Verge pura,
Demanau-li de cor, sense falsia,
Que vos aparti de la vida impura
Perque torni a brillar la llum del dia.

Allavors comprendreu que aquesta roca
Guarda un tresor d'inestimable preu,
Que és la joia més bella de Mallorca,
Que tot és glòria del Santuari al peu.

La Pàtria que mirau tan defellida
Un miracle tan sols l'ha de salvar.
I el miracle que deu donau-li vida
La Verge l'ha de fer d'aquest altar.

.....

Deu vos salve, Senyora Inmaculada,
Damunt nos esteneu el blau mantell,

Guardau-mos, com guarda la niuada,
les ales acopant, el tendre aucell.

Donau a la nostra Illa la ventura,
Ampar consolador del desterrat,
Feis que tots pratiquem amb gran tendrura
La primera vitut: La Caritat!

Quant per nosaltres l'hora sia arribada,
No ho volgueu, no, que romanguem solets.
Essent, com sou Vos, nostra advocada,
A la Patria duis-mos dels angelets.

Sineu 26 Juliol 1923.

MARTI RIUMBAU.

Aquesta poesia és la primera en mallorquí que publica son autor.

CRONICA D'INCA

Els Reis don Alfons XIII i donya Victoria Eugènia a Inca

Quan vengué la noticia definitiva que els Reis venien a Mallorca, el Coronell D. Eugeni Esteve, la rebé que visitarien la ciutat d'Inca, i així els periòdics donaren la notícia; però en tots els dies de preparació la premsa de Ciutat no dugué un mot d'Inca, sols parlava dels números que li preparaven a Palma, pel matí i pel de capvespre, fins arribar-se a dir que els palmesans no tenien ganes que els Reis venguessen a Inca, no ostant d'això, aquí se treballava de bo per fer-li una gran rebuda.

Amb aquesta impressió nos adormírem el dijous a vespre.

El divendres dematí corregué la nova que els Reis venien per Alcudia i que el primer poble que visitarien seria a Inca. Ben aviat vàrem confirmada la noticia al veure passar per davant aquesta Redacció una partid'autos que anaven de buit que tiraven cap a Alcudia.

A l'entretant els qui axecaven arcs atropellaven ferm per acabar-los i algú quedà mig fet per falta de temps. D'Inca també

partiren una partida d'autos cap a Alcudia.

Sobre les nou comensà afluïr gent an el carrer Major, plaça de la Església i per avall de la carretera i se vèien penjar domassos pels balcons i multitud de gent que prenia lloc en ells.

L'esperada dels Reis durà unes tres hores, donant lloc a que la gent comentàs la sorpresa del nou itinerari real.

A la costa dels molins del Cos estaven esperant-les nostres autoritats, una comisió de la Diputació i altres personalitats i molta gent.

A les onze i tres quarts arriba la real comitiva. El Batle D. Antoni Martorell saluda els Reis amb nom de la Ciutat i entrega al Monarca el següent missatge:

«Señor:

Al pisar por vez primera esta industriosa ciudad de vuestra soberanía, honrándola con vuestra visita y la de vuestra augusta esposa, deber de quien la representa es testimoniaros la inmensa satisfacción que tal distinción nos produce, y tened por seguro que perdurará en nosotros el grato recuerdo de la visita de nuestros Monarcas.

No ostenta esta ciudad ningún título, solo en su escudo hay el emblema de la fidelidad y ella ha sido su característica en sus relaciones comerciales e industriales y con las Instituciones, siendo un orgullo nuestro el haber convivido siempre en franca cordialidad con el elemento militar, que nos honra guarneciendo esta población, y por ello el Ayuntamiento que inmerecidamente presido, inició la construcción de este hermoso Cuartel que los Gobiernos de V. M. han impulsado y que no dudamos será vuestra visita un estímulo más para su terminación.

Recibid, Señor, con mi saludo, el corazón noble y leal de todo un pueblo que está ansioso de aclamaros.»

El Sr. Batle, també entrega els Reis una caixa de congrets artísticament forrada de velluts i faixada amb daus de la Bandera

Nacional; i a la Reina li entrega un preciós ram de flors.

La ambulància de la Creu Rotja amb sa música fa guardia d'honor a l'automovil que van els Reis, el poble aplaudeix i dona visques.

Es veu el Rei que lletgeix el missatge que li ha entregat el Batle.

An el primer automovil que arriba heu ha el Sr. Rector que entra a la Parròquia i en seguida una onada de gent invadeix la nau que casi no dóna lloc per entrar els Reis, que són rebuts baix tàlam i amb la Vera Creu que besen devotament i que porta Mn. Miquel Llinàs. El temple està tot il·luminat. L'orga par qui cuidi de fer ull amb la marxa real, L'Harpa d'Inca està preparada per cantar una salve que per falta de temps suprimen per indicació del Monarca. Els Reis postrats davant l'altar de Santa Maria la Major fan un poc d'Oració envoltats de la Comunitat Parroquial i del Rector, Mossèn Francesc Rayó.

A la sortida de la església el seguici pren pel carrer i plaça Major que ofereix un aspecte grandios, mils de mans aplaudeixen, mils de llengües donen visques als Reis, a Primo de Rivera, a sa Majestat Catòlica. Es un moment de entusiasme indescriptible.

Els Monarques passen per devall set arcs triomfals dedicats en honor seu en expressives inscripcions, aixecats per l'Ajuntament, l'Exèrcit, les societats «La Constancia», «Centro Recreativo», «Centro Instructivo», «Club Central» i «Sindicato Católico Agrícola».

Durant la passada per Inca, la Diputació Provincial, representada pel President Sr. Mataró i diputats senyors Vidal, Valls de Padrinas, Cervera i Moncadas. Saluden els Reis i s'uneixen en son automovil a la comitiva Real.

El seguici d'autos en gent grossa ferm que festetja els Reis és molt llarg i difícil de ressenyar, però la guardia de seguritat casi nul·la, un parell de números de la

guardia civil que apenes maniobren.

Es contenen diverses anècdotes passades entre el públic i el President del Directori. Sovint dona la mà als qui pot arribar. Altres vegades s'estreny ses dues mans en senyal que la vol donar a tothom. Un pagès quant estava davant ell diu: no'm dirieu qui és En Primo de Ribera? Jo som! li contesta el President. Visca en Primo de Ribera! clama el Pagès. Un infant per instint de imitació crida: Visca En Primo de Ribera! i aquest l'alça preguntant per son Pare que el nin crida. Això i altres curts diàlegs per l'estil tenen lloc que demostra que el Rei i el President són sumament populars.

Arriben al Corté. Una companyia amb sa música del Regiment d'Inca fa els honors reals. El Rei baixa del automòbil i, seguida, va a passar revista a la força que està de plantó. L'acompanyen el General Milans del Bosch i el Coronell senyor Esteve. La gent, que amb molt d'apinyament ocupa a lo llarg de la carretera, no para de victorejar als reals Visitants.

La Soberana, que s'ha quedada a l'auto amb el Marquès de la Torrecilla, és saludada per les Dames de la Creu Roja, donya Ampar Gavarrón, donya Severa Madariaga, donya Rosari Serván, donya Aina de González Tablas i donya Margalida Aguiló i altres. Li entreguen un ram de flors.

El Rei entra al Corté. Visita els menjadors, el maguetzem de queviures, els dormitoris, la enfermeria, la acadèmia, i fins la barberia, i pregunta amb interès per les coses i fa grans alabances de tot, i diu que sols n'havia vist un altra de corté que li agradàs tant com aquest. Al enterar-se que no tenia aigua el Corté digué a Primo de Ribera, que és devien fer les obres necessaris pel seu proveïment.

Al passar a la Coronella, el Rei envia a menar sa augusta Esposa del cotxo, per un de la seva cort, la que acudeix seguidament. Es dona un «champagne» en honor dels reals Visitants. El Rei diu a la Reina

que tasti els *congreets* que són pastes del país fetes per mans religioses. El Coronell Sr. Esteve té la satisfacció d'esser felicitat pel Monarca per l'esplendidesa del Corté.

A l'hora del comiat, mentres els Reis es dirigeixen als autos, el públic renova amb més entusiasme els visques i els aplaudiments.

Una paret a on hi ha molta de gent enfilada, es dona i cau a poc poc, sense que ningú tanga res de nou.

Quant el cronista torna de la festa repara una partida de palos emmurtats, lloc preparat per les escoles i costures de on els infants havien de tirar flors als Reis si haguessen venguts de Ciutat.

El poble tot el dia estigué de festa comentant i elogiant la popularitat i les simpaties dels Reis.

Sobre les set del vespre els Monarques de retorn a Alcudia passen per Inca, seguint la via de la plassa i carrer Major, on havia molta de gent que les esperava i al descobrir-los esclata amb grans aclamacions. Els soberans corresponen a l'escomesa popular, guaitant per les finestres i l'auto s'atura una estona i els Reis contemplen les alimares de la casa de la Vila.

Reglamento Internacional

DE

FOOT - BALL

(Asociación)

ILUSTRADO

lleva las modificaciones aprobadas en 9 de Junio de 1923, por el Foot-Ball Asociación Inglesa, además de un vocabulario inglés-español y notas médicas.

Precio una peseta